

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: M. K.
e. č. X
st. přísl. X
naposledy pobytem X

zastoupen Mgr. Martina Šamlotová, advokátka
sídlem Milady Horákové 13, Brno

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2023, č.j. OAM-349/ZA-ZA10-K11-2023

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou ze dne 31. 7. 2023 podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) žalobce napadl rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2023, č.j. OAM-349/ZA-ZA10-K11-2023 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo správní řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno podle ust. § 10a odst. 1 písm. e) ve spojení s § 25 odst. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném do 30. 6. 2023 (dále jen „zákon o azylu“), neboť opakovaná žádost žalobce byla shledána nepřipustnou.

II. Napadené rozhodnutí

2. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shrnul, že žalobce podal dne 27. 3. 2023 opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Při poskytnutí údajů k žádosti dne 31. 3. 2023 žalobce uvedl, že pochází z města Mardin-Derik a je etnicky kurdské příslušnosti. Umí mluvit turecky. Naposledy žil v Izmiru. Žádá o mezinárodní ochranu proto, že jeho bratr dal na internet hanlivý příspěvek. Policie začala věc prošetřovat, a proto dostal strach. Jeho bratr odjel nyní do Sýrie, kde se ukrývá. Rodiče mu sdělili, že jejich situace se uklidnila a policie jim dala pokoj. Tyto skutečnosti uvedl již v rámci řízení o předchozí žádosti. Dále uvedl, že má obavy z prezidentských voleb v Turecku, neboť neví, jaké bude nové politické uspořádání. Politická strana AKP (Strana spravedlnosti a rozvoje) je v koalici se stranou HÜDA PAR, což jsou populisté a extrémisté slibující hrozné věci.
3. Žalovaný se žalobcem neprovedl pohovor, neboť jde o jeho opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany a nebyla shledána nezbytnost provedení pohovoru. Žalovaný shrnul, že vycházel z podkladů k rozhodnutí o prvotní žádosti (řízení pod č.j. OAM-459/ZA-ZA11-Z03-2021 a dále z informací o zemi původu (Informace OAMP: Turecko – Politická a bezpečnostní situace v zemi ze dne 8. 7. 2022, Informace IOM: Turecko – Přehled údajů o zemi za rok 2022 (červenec 2022), Informace MZV ČR Turecko – Turečtí občané kurdského původu ze dne 30. 9. 2022 a zpráva ČTK: Tureckým prezidentem bude dále Erdogan ze dne 28. 5. 2023).
4. Žalovaný dále konstatoval právní úpravu opakované žádosti [§ 10a odst. 1 písm. e) a § 11a odst. 1 zákona o azylu] a poukázal na předcházející řízení vedená se žalobcem, zejm. pak na své prvotní rozhodnutí ze dne 20. 8. 2021, č.j. OAM-459/ZA-ZA11-Z03-2021, a dále na rozsudek krajského soudu ze dne 25. 10. 2022, č.j. 33 Az 40/2021-71 (dále jen „prvotní rozsudek“), jímž byla žaloba proti prvotnímu rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany zamítnuta. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku Nejvyšší správní soud odmítl pro nepřijatelnost usnesením ze dne 28. 2. 2023, č.j. 10 Azs 335/2022-34.
5. Žalovaný porovnal důvody tvrzené v nynější opakované žádosti s prvotním řízením o udělení mezinárodní ochrany a konstatoval, že žalobce uvádí zcela shodné motivy svého odchodu z vlasti a neochoty se do Turecka opětovně vrátit, jako uváděl v průběhu prvotního správního řízení. Žalobce nesdělil žádné nové skutečnosti, pro něž by se měl žalovaný znovu těmito důvody zabývat. Žalovaný dodal, že sám žalobce uvedl, že podle informací od jeho rodičů se situace již uklidnila a policie jim dala pokoj.

6. K tvrzené obavě z nového politického uspořádání země původu po prezidentských volbách žalovaný uvedl, že tato tvrzení nepředstavují novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu. Podobné obavy jistě prožívají i ostatní lidé v různých zemích světa, přičemž navíc z citované informace ČTK vyplývá, že prezidentské volby vyhrál stávající prezident Erdogan, a tudíž žádnou zásadní změnu politického směřování země nelze očekávat. Žalovaný uzavřel, že ani v zemi původu nedošlo od meritorního posouzení prvotní žádosti k žádné změně poměrů, která by mohla představovat novou skutečnost.
7. Z uvedených důvodů žalovaný zastavil řízení, neboť opakovaná žádost byla shledána jako nepřípustná.

III. Žaloba

8. Žalobce ve své žalobě vyjádřil obavy především ze spojení vládnoucí strany AKP a politické strany HÜDA-PAR. Nově zvolený prezident Turecka před volbami požádal o podporu i výše uvedenou politickou stranu HÜDA-PAR, která je kurdskou islamistickou stranou. Politická strana HÜDA-PAR, která vznikla v 90. letech, měla patřit mezi stínové složky státního bezpečnostního aparátu proti ozbrojené kurdské skupině. Odkázal na podrobnější informace o této politické straně (přístupné na <https://www.france24.com/en/middle-east/20230602-erdogan-backs-kurdish-islamist-party-%E2%80%93-and-women-pay-the-price>), podle nichž kořeny HÜDA-PAR sahají až ke kurdskému sunnitskému Hizballáhu, který již dnes neexistuje, a pozdější džihádistické skupině takfiri.
9. Žalobce považuje vyjádření žalovaného k těmto obavám za nedostatečné. Žalovaný v tomto směru nezjistil skutkový stav věci bez důvodných pochybností. Konkrétněji se nijak nezabýval uvedeným spojenectvím strany AKP a HÜDA-PAR. Zpráva ČTK obsažená ve správním spisu tuto obavu nijak nevyvrací. Proto žalobce považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné.

IV. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 29. 8. 2023 uvedl, že žalobce uvedl ve své opakované žádosti naprosto stejné motivy svého odchodu z vlasti a neochoty se do Turecka opětovně vrátit, jako uváděl ve své prvotní žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tedy bratrovy hanlivé příspěvky na internetu. Žalobce nesdělil žádné nové skutečnosti, pro které by se žalovaný musel těmito důvody opětovně zabývat a posuzovat je, a naopak potvrdil, že uvedené skutečnosti uplatnil již v rámci správního řízení o své předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
11. V tomto ohledu žalovaný plně odkazuje na své prvotní rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany žalobci. Pokud jde o žalobcem nastíněné obavy z nového politického uspořádání po prezidentských volbách, žalovaný stejně jako v napadeném rozhodnutí zopakoval, že tyto nepředstavují novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, neboť nesvědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů

uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Podobné obavy jistě prožívají i ostatní lidé v různých zemích světa. Navíc z informace ČTK obsažené ve správním spisu vyplývá, že prezidentské volby v Turecku opětovně vyhrál stávající prezident Erdogan, který se dočkal gratulací mj. z demokratických západních zemí. Vzhledem k tomu nelze nyní dovozovat či spekulovat nad zásadní změnou politického směřování země. Nad rámec uvedeného poukazuje žalovaný na skutečnost, že žalobce tuto opakovanou žádost podal až poté, kdy mu byl vystaven výjezdní příkaz s platností od 7. 3. 2023 do 30. 3. 2023, což ukazuje na účelovost této žádosti s cílem legalizovat si svůj další pobyt na území ČR.

12. Žalovaný tak neshledal důvody pro opakované posuzování žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany ve vztahu k jím uváděným důvodům, neboť neuvedl naprosto žádnou novou skutečnost. Proto navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

V. Posouzení věci krajským soudem

13. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (ust. § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), ve lhůtě stanovené v ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu.
14. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice). Přitom vycházel ze znění zákona o azylu s účinností do 30. 6. 2023 (srov. čl. II přechodných ustanovení zákona č. 173/2023 Sb., účinného ode dne 1. 7. 2023).
15. Žaloba **není důvodná**.
16. Krajský soud předně připomíná, že se v dané věci jedná o řízení ve věci opakované žádosti o mezinárodní ochranu, která byla napadeným rozhodnutím posouzena jako nepřijatelná, protože bylo řízení podle ust. § 25 písm. i) ve spojení s § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu zastaveno.
17. Podle ust. § 25 písm. i) zákona o azylu platí, že: *„Řízení se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná.“*
18. Podle ust. § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu dále platí, že: *„Žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřijatelná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřijatelnou podle § 11a odst. 1.“*
19. V této souvislosti je v ust. § 11a odst. 1 zákona o azylu stanoveno, že: *„Podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b)*

svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu brozí vážná újma podle § 14a.“

20. Pokud žalovaný dospěje k závěru, že se jedná o opakovanou žádost cizince, u které nejsou splněny podmínky pro věcné posouzení důvodů pro udělení některé formy azylu či doplňkové ochrany, zaměřuje se v rámci svého rozhodnutí pouze na zdůvodnění její nepřipustnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2017, čj. 6 Azs 66/2017-49; dostupná na www.nssoud.cz).
21. K přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu se blíže vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96. Uvedl, že přípustnost opakované žádosti je třeba posuzovat z pohledu existence možných nových skutečností a zjištění jak z pohledu azylu, tak z pohledu doplňkové ochrany. V této souvislosti upozornil, že i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či důvody, může splňovat podmínku přípustnosti, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany (viz bod 18 citovaného rozsudku).
22. Rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany pak musí obsahovat odůvodnění o tom, že: 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany (viz bod 19 citovaného rozsudku NSS).
23. Krajskému soudu je azylový příběh žalobce dobře znám, neboť se jím v řízení vedeném pod sp. zn. 33 Az 40/2021 podrobně zabýval, a to i při ústním jednání. V prvotním rozsudku zamítl krajský soud žalobu proti rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku byla Nejvyšším správním soudem odmítnuta pro nepřijatelnost (viz usnesení ze dne 28. 2. 2023, č.j. 10 Azs 335/2022-34, dále jen „usnesení o odmítnutí kasační stížnosti“).
24. V tomto řízení je úkolem krajského soudu přezkoumat pouze to, zda druhá žádost žalobce splňovala podmínky tzv. nepřipustné žádosti, tedy neobsahovala dostatečně relevantní nové okolnosti, kvůli nimž by žalovaný musel o žádosti znovu meritorně rozhodovat. K uvedené otázce krajský soud uvádí následující argumentaci.
25. Žalobce namítá ve svém jediném žalobním bodě, že nebylo dostatečně žalovaným prozkoumáno a odůvodněno jeho tvrzení o obavách z návratu do Turecka spojených s novými prezidentskými volbami. Konkrétněji se žalovaný nijak nezabýval uvedeným spojenectvím strany AKP a HÜDA-PAR, přičemž zpráva ČTK obsažená ve správním spisu tuto obavu nijak nevyvrací.

26. Krajský soud k tomu uvádí, že žalovaný se tomuto tvrzení žalobce sdělenému v rámci údajů k žádosti o mezinárodní ochranu přiměřeným způsobem zabýval. Zpráva ČTK založená ve správním spisu ze dne 28. 5. 2023 hovoří o tom, že volby v Turecku vyhrál opět Recep Tayyip Erdogan na další pětileté období. Pokud se týká obavy žalobce z nových poměrů v zemi původu, k žádné změně skutečně nedošlo, což žalovaný správně dovodil. Pokud se týká hypotetických úvah žalobce o volebním spojení politické strany AKP a HÜDA PAR, jde opravdu o nové tvrzení ve srovnání s původním azylovým příběhem žalobce, které reaguje na vývoj politické scény v zemi původu. Jde však o tvrzení zcela obecné, hypotetické a nesouvisející nijak konkrétně s azylovým příběhem žalobce. Relevantní novou okolností v tomto ohledu by mohla být pouze zásadní (podstatná) změna poměrů (vládnoucího režimu), která by s sebou nesla změnu standardů právního státu a vymahatelnosti lidských práv. K té však v Turecku nedošlo.
27. Krajský soud uzavírá, že sice žalovaný mohl k tomuto tvrzení uvést v napadeném rozhodnutí podrobnější úvahu, ale již z povahy věci toto tvrzení nemohlo založit přípustnost opakované žádosti, neboť nejde o relevantní skutečnost z pohledu hrozby pronásledování či rizika vážné újmy žalobce. Žalobce se neprofiloval ve svém azylovém příběhu ani jako politický aktivista či sympatizant, ani jako osoba s konkrétními výhradami k osobě prezidenta Erdogana. Jeho obavy pramení pouze z jeho kurdské etnicity a také příběhu jeho bratra, který publikoval veřejně hanlivý příspěvek. Touto argumentací se zevrubně krajský soud zabýval ve svém prvotním rozsudku a na tomto místě na něj odkazuje. Ani Nejvyšší správní soud ve svém usnesení o odmítnutí kasační stížnosti neshledal v námitkách žalobce přijatelnost.
28. Ve zbytku žalobce neuplatnil při sdělení údajů k žádosti žádné nové důvody, proč žalovaný správně uzavřel, že žádost ze dne 27. 3. 2023 je nepřipustná, a podle zákona řízení zastavil.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

29. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud rozhodl o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je ve výroku I uvedeno.
30. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl v řízení úspěšný, protože nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, jak je ve výroku III tohoto rozsudku uvedeno.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 19. března 2024

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D. v. r.
samosoudce